

Mats Lundman

TIDNINGSDÖD

En roman mot alla odds

Tidningsdöd är den sjunde romanen i en serie om tidningsmiljöer och deras människor.

Tidigare utgivna:

D som i deadline (2014)

S som i scoop (2015)

Död vinkel (2016)

F som i flash (2017)

Medieskugga (2018)

Nyhetsjägarna (2019)

ISBN: 978-91-88263-85-8

© Mats Lundman

Strängnäs och Stockholm 2020

Textgranskning: Margaretha Schön

Tryckt hos Exakta, Malmö

Utgiven av Ultima Esperanza Books, Stockholm 2020

www.ultimaesperanzabooks.se

Eventuella likheter mellan gestalter i romanen och verkliga personer, levande eller döda, är naturligtvis rena tillfälligheter.

KUNGÖRELSER

KONKURSER

Konkursbeslut

Följande gäldenärer har 2019-11-08 försatts i konkurs vid Stenebergs tingsrätt. Edgångssammanträde i respektive konkurs hålls 2019-12-09 i tingsrättens lokaler, Sundbyvägen 35, Steneberg på de klockslag som anges nedan. Borgenärerna kallas till sammanträdet genom denna kungörelse.

- Azli Gatukök AB, 559128-9160, c/o Mehmet, Karlsvägen 19, Steneberg, kl 13.20. Förvaltare är advokat Marita Zetterström, Box 811, Steneberg.
- Stenebergs Tidning AB i likvidation, 556580-6012 c/o likv. Stenebergs Nya Torg 4, Steneberg, kl 14.30. Förvaltare är advokat Gunnar Edelgren, Box 121, Östersand.

Personer i Tidningsdöd:

Moa Lönn, *se Wikipedianotis*

Jeremy Grim, *ekonom och mediekonsult, Moas särbo*

Katarina Carlsson, Katta, *fotograf, Moas bästis och lite till*

Sasja Maxon, *Moas kompanjon, vd Stenebergs Tidning,*

Redaktionen på Stenebergs Tidning:

Hugo Ersson, *nyhetschef och redigerare*

Birger Bengtsson, *kommunreporter*

Helen McCain, *polisreporter*

Felicia Stam, *sportredaktör*

Louise Ekensteen, *reporter*

Terese Bergman, *reporter, redigerare*

Efraim Andersson, *reporter*

Kent Andersson, *frilansfotograf*

Sebastian Kroon, *frilans, politisk krönikör*

Janne "Space" Berlin, *inhoppande nyhetschef, eg. pensionär*

Politiker i Steneberg:

Gunnar Aronsson, *kommunalråd (s)*

Elin Olofsson, *kommunalråd (mp)*

Astolf Sönnergren, *oppositionsråd (c), tidigare chefredaktör på ST*

Martin Olsson, *fullmäktige (l)*

Astrid Ersson, *fullmäktige (m)*

Även:

Sven Filipsson, "Sven på Osten", *ordförande Mejeriet, tidigare ordförande i ST.*

Ian MacMillan, *tryckerichef*

Ur svenska Wikipedia

Moa M. Lönn, född 1974 i Falkenberg, svensk journalist som varit chefredaktör på flera tidningar. Efter studenten studier i samhällskunskap, ekonomi och journalistik i Lund. Fil kand 1998 med journalistik som huvudämne. Efter examen tjänstgjorde hon på flera landsorts- och storstadstidningar (2000-2007). Åren 2008-2011 var hon lokalradiochef för Radio Jämt, 2012-2013 chefredaktör för Sjöstads-Kuriren och 2013-2014 chef för nyhetsmagasinet Xtra tills detta lades ned. 2015-17 var hon chef och utgivare av förortstidningen Stockholm-Syd. Hon har även varit verksam som konsult inom medier. 2018 utsågs hon till en vice vd-post i mediekoncernen News som hon dock tvingades lämna efter ett år.

Moa Lönn tävlingsboxades 2000-2002 i lättvikt och lätt welter. 5v 1f. Gift 2004-2008 med Morgan Andersson, ekonom och kommunpolitiker i Huddinge. Moa Lönn utsattes 2016 för ett mordförsök då hon sköts med flera kulor på väg hem från redaktionen. Någon gärningsperson greps aldrig.

Moa steg ut genom de bruna dubbeldörrarna och mötte kylan. Decemberkvällen var nollgradig men snön hade ännu inte lagt sej på Stockholms gator och trottoarer. Det var en vecka kvar till jul och den stora köpstressen bredde ut sej i city och bortåt Medborgarplatsen. Men här på Erstagatan var det lugnt.

Hon vände sej om och såg på skylten med de gröna bokstäverna och den gula lagerkransen.

Hon var tillbaka.

Här bakom dubbeldörrarna i de källarlika lokalerna, med hela bostadshusets ventilationsrör löpande i ett virrvarr under de vitmålade betongtaken, fanns en del av hennes historia. Från ett par viktiga år i livet.

Det var drygt tjugo år sen. Hon var ung, snabbfotad och hade en lovvärd räckvidd. Det var räckvidden jämte den korta vänstern och den raka högern som varit hennes bästa argument i möten med motståndare.

”IFL” stod det på skylten i grön neon. ”IF Linnea Boxning” stod det också.

Kvällskylan på gatan var välkommen. Det var som om hennes kropp fortfarande ångade av värme efter tvåtimmarspasset med hopprep, päronboll och sandsäck.

Moa Lönn ville komma i form. Ett nytt kraftprov väntade troligen. Och de senaste årens lite för lättjefulla liv med goda middagar hos Jeremy hade satt spår. Visserligen svek hon aldrig sina rundor på Långholmen. Men hon behövde något mer. Muskler och explosivitet.

Inte för att ett jobb på en tidningsredaktion krävde så särskilt

mycket muskelstyrka. Och det var ett sådant jobb som kunde finnas runt hörnet. Men fokusering och reaktionssnabbhet var A och O när man skulle vara ledare. Och den här träningen skärpte sinnen.

Hon hoppades få en chans att gå upp och sparra mot någon av klubbens unga löften, kvinnorna runt de tjugo som snart skulle matchas i tävlingar. Då skulle hon få lite riktigt motstånd från någon som var sugen, någon som ville visa sej vassast.

Moa hade haft en kort karriär i boxningsringen. Det hade börjat i en svettig idrottshall i Lund sen hon tröttnat på att vara en obemärkt kugge i ett handbollslag och sökt andra utmaningar. Boxningen öppnade en ny värld. Det vill säga, det dröjde länge innan hon verkligen började boxas på riktigt. Mest var det hopprep och sandsäckar.

Som de flesta andra nybörjare drog hon sej i det längsta för att sparra. Men när hon till slut provade drabbades hon av eufori. Att våga ta emot slag – och själv slå någon annan i ansiktet – förvandlade rädsla till självaktning. Självövertinnelse. När hon på egen hand kunde sätta gränserna och adrenalinet rusade blev smärtan oviktig. Hon blev en annan, hon lämnade flickrollens osäkerhet och kom ut tuffare, säkert hårdare. Och antagligen hade det påverkat hennes liv långt bortom boxningsringarnas rep. Inte minst gett henne en vana att läsa människor.

Sen kom hon till Stockholm och hittade Linnea. Det var där någon la märke till hennes räckvidd, att hon kunde slå en exakt jabb och att hennes höger inte var ofarlig. Talangen fångades upp av Sonny. Han blev hennes tränare.

Det var Sonny som så småningom fick Moa att börja gå matcher. "Du ska äta, sova och andas boxning" brukade han säga. Moa fick licens och blev tävlingsboxare i sextiotrekilosklassen, den lätta weltervikten. Hon gick matcher på galor i Falun och Luleå och en gång på Hovet i Stockholm. Under ett och ett halvt år var hon upp fem gånger. Aldrig några huvudmatcher utan som en av de där som stod för uppvärmningen av publiken innan kvällens stjärna anträdde ringen. Det hade i alla fall blivit fyra klara segrar på poäng. Och så en teknisk knockout, en stackars flicka från Helsingfors som trillade

redan i första rondan efter en slagserie, en vänster-högerkombination, som inte ens träffade i ansiktshöjd.

Mörbultad hade hon visserligen blivit, men aldrig en skråma i ansiktet. Inga uppslagna ögonbryn, hon hade ju sin räckvidd och var svår att komma åt. Hon trivdes bra på Linnea, här var alla, var och en på sitt sätt, extrema individualister.

Det hade blivit en sjätte match också. Den sista.

Det var i Köpenhamn, på Bella Centret. Hon skulle upp mot en danska, en ovanligt storväxt, en som hade gått i lätt mellanvikt tidigare men inte lyckats något vidare utan bantat ned sej för att pröva lyckan mot lite lättare motståndare. Moa kom ihåg precis hur hon såg ut. Fyrkantig haka, ljusa blågröna ögon som blixtrade, håret trimmat och hon verkade solbränd men det kunde ju ha varit någon kräm.

Det blev två jämna ronder. I den tredje hände det. Moa mindes inte hur det hade gått till. Hon måste ha blivit träffad i huvudet. Vänstra sidan. Alltså var det en högersving. Uppåt tinningen. Sen danskans handskar som hamrade mot kroppen. Repet som skavde i mellangärdet. Hur hon skyddade ansiktet. Och så den klämtande gonggongen.

Förlust på poäng.

Hur länge hade hon hängt mot repen medan danskans nävar bankade på henne? Fem sekunder? Trettio sekunder? Det hade hon aldrig fått klart för sej.

Sonny visste, men han sa bara ”hon hade två nävar och allt kan hända”.

Moa hade haft ont efteråt. Ont i huvudet och såg dubbelt på vänster öga. Men det var ingen hjärnskakning. En läkare hade kollat henne redan dan efter matchen. Och dubbelseendet försvann och efter ett par dagar också huvudvärken.

Sen blev det inget mer. Moa la av boxningen.

Men i alla år hade tankarna kommit tillbaka. Skräcken. Vad hände under de där sekunderna när hon var borta? När hon hukade under de tunga slagen.

Och hon hade inte haft en tanke på Linnea. Inte förrän nu.

Moa styrde sina steg mot Bondegatan och sextiosexans hållplats. Bussen skulle ta henne på slingriga vägar över Söder ända hem till Heleneborgsgatan.

Hon fiskade upp mobilen ur jackfickan och ställde om den från tyst läge. Sen kollade hon mejlen.

Nej, inget besked ännu. Men det borde komma när som helst.

En tidning som ingen med huvudet i behåll borde kunna misslyckas med. Drygt trettiotusen invånare inom en begränsad och lätt överblickbar geografi. Ett levande näringsliv. Ingen konkurrent.

– Nej, gör man bara på rätt sätt så kommer det att gå vägen.

1

Om ingen vill ta över, då finns det inget att hoppas på.
Hugo Ersson lät modstulen.

Det var onsdagseftermiddag och de hade träffats varje onsdag den senaste månaden. För att stämma av läget. Och för att hålla modet och humöret uppe.

Felicia, Terese, Efraim och Louise gjorde Hugo sällskap runt bordet på konditori Cecils på hörnan av det röda tvåvåningshuset i tegel vid Stortorget.

På glasbordet fanns förutom fem kaffemuggar också smulorna från två ostsmörgåsar, två kardemummabullar och en sockerkaksbit.

Cecils var inte precis modernt och inredningen såg ut som om den var hopplockad från många goda kondisår. Men kaffet smakade bra, smörgåsarna var stora och utbudet av småkakor oslagbart.

Hugo och hans kamrater satt på stabila och sköna stolar i ljusbrunt imiterat läder och sörjde inte över att de inte kunde se gatan utanför genom de spröjsade fönstren med slipade rutor i olika färger. För nu var det januari i Steneberg och ändå bara snö därute på kullerstens-torget. Och mörkret kom tidigt.

Mörkt såg det också ut för Stenebergs Tidning som var arbetsplatsen för de fem vid glasbordet.

ST hade varit Hugos och de andras arbetsplats ända tills nyligen. Men tidigt i höstas hade det stått klart att tidningen var på obestånd, även om Miriam Olsson, vd:n, och Astolf Sönnnergren, chefredaktören, länge inte velat säga något om den dåliga ekonomin.

– Vi har vad vi behöver, hade vd trotsigt sagt till lokalradion sedan ryktena om ST:s dåliga affärer börjat gå i länet.

I november kunde krisen inte längre döljas. Stenebergs Tidning begärdes i konkurs.

Det blev rekonstruktion med statlig lönegaranti som hjälpte de anställda över jul- och nyårshelgerna.

Under början av januari hölls resultatlösa möten med tänkbara investerare. De flesta drog sej för att kasta in goda pengar efter dåliga i en bransch som ingen längre riktigt trodde på.

Men trots allt hade det funnits några ljus i mörkret. Konkursförvaltaren, advokat Gunnar Edelgren, hade varit i kontakt med några mediekoncerner. Det fanns ju en hel del att ta över som ingen behövde skämmas för. Ett välskött prenumerantregister, en fastighet som kunde beskrivas som modern, flera annonsavtal som var möjliga att förlänga och så en redaktion med tio kompetenta medarbetare.

– Jag hoppades verkligen på Lokalavisen, att dom ville ha oss. Danskar är bra på att driva lokaltidningar, det vet jag, sa Terese Bergman, som varit både reporter och redigerare på ST och brukade skriva tidningens matspalt.

– Men Lokalavisen, dom har ju bara gratistidningar, protesterade Louise Ekensteen.

Louise var reporter och jobbade sextio procent. Resten av tiden la hon på lantbruket och gården tjugo minuters bilfärd från stan.

Båda sakerna stämde. Den danska koncernen Lokalavisen hade startat gratistidningar på många platser i Danmark och sedan några år även etablerat sej i södra Sverige. De tog över tidningar i kris eller köpte upp lokala gratisblad med klen ekonomi eller ägare som ledsnat.

– Vad är det för fel på gratistidning nu då? sa Terese och drack ur sin kaffemugg.

– Jag tror danskarna är bra ägare, fortsatte hon. Krävande visserligen men bra på ekonomin efter vad jag har hört. Och det har i alla fall jag inga problem med.

Hon satte ned muggen med en liten smäll på glasbordet.

Hugo vände sej mot henne.

– Problemet är väl att alla medier som är gratis för läsaren måste

betalas med annonser. Och att annonsörerna numer väljer andra sätt för att hitta kunderna, det har vi ju själva märkt av, sa han.

– Precis. Som med Metro, fyllde Louise på.

Metro, den enkelt producerade succétidningen från nittioalet hade från premiären i tidningsställen i Stockholms tunnelbana spridits över landet och till och med fått avläggare i länder över hela jordklotet. Men 2019 var det slut. Annonspengarna hade sinat.

– Det finns inga gratisluncher, det vet ni väl, log Felicia Stam och skakade på sitt blonda huvud.

– Mer kaffe? undrade Hugo.

Terese och Efraim nickade uppmuntrande. Louise skakade på huvudet.

Borden på Cecils började fyllas upp, mest var det tjejer från högstadiet som var sugna på en latte och en hallonbakelse efter skolan.

Cecils var populärt. Ungdomar och shoppare trivdes i den rymliga gamla konditorilokalen med tapet som imiterade tegelväggar. Ovanför de höga fönstren hängde grön- och vitrandiga gardinkappor. Möblemanget såg inte särskilt enhetligt ut, antagligen hopplockat ur konkursbon och sterbhus. Några bord var i mörkt träslag, kanske mahogny, med svängda ben och matchande utsirade karmstolar, men intill stod moderna pelarbord med plastiga bordsskivor och galonklädda stolar med hög rygg. När tapeterna inte imiterade tegel var de utstyra med slingrande gröna växtgirlinger blandat med stora blommor i rött eller gult. Golven var här och där lagda med brunrosa klinkers och på andra ställen med parkett, ibland täckta med mattor i orientaliska mönster.

Stället var stillöst men utstrålade trivsel.

Hugo var tillbaka med kaffekannan i handen och hällde upp till kamraterna. Han släppte ned två minitror med mjölk på bordet.

– För er som måste ha, sa han.

Terese och Efraim nappade åt sej varsin.

Hugo Ersson hade fyllt tjugosex. Efter gymnasiet hade han valt

medielinjen på Södertörns högskola med inriktning på digitaliserad journalistik. Sedan några år satt han för det mesta vid den centrala desken och skötte ST:s webbnyheter.

– Lokala räddningsgruppen har väl inte gett upp? undrade Efraim sen han kramat mjölken ur den lilla tetran.

Han var tjugofem, yngst och nyast av ST-medarbetarna. Det var bara ett år sen Efraim Andersson hade kommit till Stenebergs Tidning från Journalisthögskolan i Stockholm. Först som vikarie och sedan, efter att ha övertygat med snabbhet och lyhördhet för nyheter, inlasad på en tjänst. Efraim var inte bara yngst, han skilde sej från kollegorna på ett annat sätt också. Han var mörk i hyn, en och nittio lång, hade grå ögon och kort krusigt hår. Som tvååring hade han kommit från Etiopien till Uppsala, adopterad av en lärarfamilj.

Lokala räddningsgruppen, som Efraim talat om, var en sammanlutning av lokala företagare som hade som mål att ST skulle återuppstå och leva vidare. Martin Olsson, som var gruppens ledare och ägare till det lokala bilföretag som sålde Volvo och Renault, hade själv köpt utgivningsbeviset från konkursförvaltaren för tjugotusen kronor.

– Jo, Martin och hans gubbar ska ha ett möte med Alfa Media, bekräftade Hugo. Men blir det inget där så är det kört.

Alfa var en sydsvensk mediekoncern med ett tiotal lokaltidningar, några var stora läntidningar och andra små och mycket lokala. Men alla var prenumererade.

– Jag skulle bli förvånad om det blev en affär med Alfa, sa Louise.

– Fast, fortsatte hon, det vore drömmen men jag har slutat att tro på under.

Kaffet var urdrucket. Bara smulor fanns kvar på faten. Ute på Stortorget rädde vintermörker trots att klockan nätt och jämt blivit fem.

Louise hade rest sej och lyft ned sin vadderade jacka från en krok på väggen.

– Hemåt, sa hon.

De fyra som var kvar plockade ihop koppar och fat på en bricka som Hugo bar bort till ställningen utanför svängdörren till köket.

När de skildes åt på hörnet utanför Cecils för att gå åt olika håll sa Terese:

– Då håller vi tummarna för Alfa.

– Jag hör av mej, lovade Hugo som nästan dagligen hade kontakt med räddningsgruppen.

Det var minusgrader och kullerstenarna på torget var isiga och hala.

2

Matematik hade varit Hugo Erssons bästa ämne i gymnasiet, men på högskolan på Södertörn hade han alltså valt att läsa digital journalistik. Pappa Ersson hade ogillat valet. Han var rektor på Stenebergsgymnasiet och av åsikten att sonen borde gått vidare den matematiska vägen. Kanske vid KTH eller ännu hellre vid Chalmers.

Hugos mamma, som hade en secondhandbutik och även satt i kommunfullmäktige för moderaterna, tänkte generösare. Den där medievärlden Hugo valde gränsade väl till den politiska världen. Så Hugo skulle nog hitta hem så småningom.

Redan som gymnasist hade Hugo Ersson haft uppdrag för lokaltidningen. Han hade ingått i den lilla grupp som kallades tabellpojkar, sexton-sjuttonåringar som hjälpt till på sportredaktionen varje söndagskväll när de lokala fotbolls- eller ishockeytabellerna skulle räknas ihop och bli till en sida eller två i måndagstidningen. Matcherna gick i division fyra och fem och i ungdomsserierna för pojkar och flickor ned till tretton år. Det var inte mycket betalt, men Hugo och hans båda tabellkamrater kunde ibland få fribiljetter till allsvenska matcher både i Stockholm och Norrköping. Då släpptes de in på pressläktaren och hukade bland de stora tidningarnas sportreportrar.

Det blev vägen in i journalistikens värld, och vad än pappa rektor tyckte så lockade medieutbildningen på Södertörns högskola långt mer än matematik och teknik.

För tre år sen hade Hugo återvänt till hemstaden, och tack vare sina gamla kontakter snabbt kommit in på Stenebergs Tidning som reportervikarie. De flesta av de unga som börjat som tabellräknare och senare i livet valde journalistiken brukade söka sej till sportre-

daktionerna. Men inte Hugo. Kanske var det mammas politiska engagemang som gjort att han fått upp ögonen för samhällsfrågor. Inte för att han röstade som hon, men ändå.

På tidningen hade chefredaktör Astolf Sönnergren raskt förstått att Hugo skaffat sej fördjupad digital kompetens under tiden på Södertörn. Nu fick han ta hand om ST-webben som behövde vässas och byggas ut, och snart hade han sin arbetsplats sida vid sida med nyhetschefen Janne Berlin. Janne skulle snart gå i pension och hade inget emot att en ung och intresserad Hugo Ersson tog för sej av arbetet vid desken.

De senaste åren hade Stenebergs Tidning varit sjudagars, alltså kommit ut sju dagar i veckan. Det var bara delvis sant för ST hade kommit på papper fem dagar men som e-tidning också på lördag och söndag.

Många av sidorna innehöll texter och bilder som var gemensamma för alla tidningarna inom Korpen, den stora mediekoncern som ägt tidningen sedan åren efter millennieskiftet. De sidorna tillverkades i ett tidningshus långt bort från Steneberg och innehöll material från när och fjärran, både inrikes och utrikes, men det mesta plockades från andra tidningar i Korpenkoncernen. Det var inget som Janne och Hugo vid desken hade att göra med eller kunde påverka. Men inte sällan kändes det främmande och inte särskilt intressant för en lokaltidning som ST. Var det verkligen vad läsarna önskade?

Stenebergs Tidning var varken särskilt gammal eller särskilt ung. Den hade börjat komma ut vid mitten av trettioalet. Grundare och ägare var den lokala avdelningen av bondeförbundet som drygt tjugo år senare skulle byta namn till centerpartiet. Tidningen kom ut varannan dag och hade en egen liten tryckpress i källaren till den gråa villa i utkanten av centrum som på den tiden var stans tidningshus.

Efter några år tog bonderörelsen centralt över driften och tidningen blev sexdagars. Chefredaktören hamnade i riksdagen och syntes sällan på redaktionen. Men han ringde varje kväll punktligt in sin ledare från en kontorstelefon på Helgeandsholmen, och ibland

från garderoben på Cattelin som var en populär fransk restaurang ett knappt stenkast från Riksdagshuset.

Efter ytterligare några år flyttades tryckningen till Länsposten i residensstaden och pressen i källaren gick till skroten. Upplagan var stabil, runt tiotusen exemplar distribuerades ut till de trettiotusen som bodde i kommunen. Hushållstäckningen – alltså hur många brevlådor som tidningen stoppades ned i varje morgon – var bland de högsta i Sverige, ja nästan hundra procent.

Åren gick och inte mycket förändrades utom att tidningen på sextioalet kunde flytta in i moderna lokaler i ett nybyggt ljusgrått kontorshus i två våningar i hörnet av Trädgårdsgatan och Järnvägsgatan. Det var mitt i stan och inte alls långt från konditori Cecils vid Stortorget. Huset delade man med Försäkringskassan och Sparbanken. Reception och annonsmottagning låg innanför entrén och redaktion och säljare höll till en trappa upp. Chefredaktörerna kom och gick och oftast hade de politiska uppdrag, ibland i riksdagen och ibland i landstinget.

Mot slutet av seklet började upplagan dala, men inte annonsintäkterna som nådde rekordsiffror. Men samtidigt ökade kostnaderna, både löner och papper blev dyrare. ST gick fortfarande hyggligt, men inte tillräckligt.

Flera tidningsägare upplevde samma sak – vinsterna sjönk.

Medieanalytikerna var överens. Om flera tidningsägare slog ihop sina resurser, delade på redaktioner och tryckpressar och samordnade de ekonomiska insatserna skulle det vara en vinst för alla.

För Stenebergs Tidning betydde det till att börja med ökat samarbete med Länsposten. Verkställande direktören fanns nu i tidningshuset i residensstaden och visade sej sällan i Steneberg. Chefredaktörerna – som fortfarande kom och gick – valdes inte längre bland politiker utan rekryterades inom journalistkåren och ringde inte längre in ledarartiklarna från Stockholm.

Det gick några år. Sedan var det dags för ett större grepp.

Korpenkoncernen som länge drivit ett mindre medieimperium i Mellansverige satsade på expansion. Tidningshus efter tidningshus lades till Korpengruppen mot frikostig betalning. Snart ingick

Länsposten med bihanget i Steneberg i en koncern som hade som mål att bli Sveriges största.

Tiden gick. De gemensamma sidorna blev fler och de gemensamma tryckerierna färre.

Men någonstans på vägen, kanske just när tjugohundratioalet hade tagit vid, började framgångens hjul att snurra baklänges.

Vad hade hänt?

Med det nya decenniet kom en svallvåg av digitalisering, smarta telefoner, läsplattor och nya konkurrenter som tog en genväg över internet till alla som ville läsa nyheter och ta del av de nyttigheter som tidningarna erbjudit i decennier. Läsarna strömmade till nya plattformar. Och annonsörerna följde efter. Upplagorna minskade. Men ännu mer minskade annonsintäkterna.

Stenebergs Tidning hade länge svarta siffror. Men vartenda öre som blev över skickades vidare in i Korpen som koncernbidrag för att stötta det stolta flaggskeppet, morgontidningen som en gång varit en av de största i Sverige, men som nu var på väg att kantra.

Korpen tvingades på reträtt. Tryckerier lades ned och tidningar såldes i desperation.

För Stenebergs Tidning slöts cirkeln.

En nybildad lokal stiftelse tog med lantbruksrörelsens välsignelse – och framför allt pengar – över driften. Sjudagarskonceptet infördes som en offensiv – fem dagar papper, sju dagar e-tidning.

Så såg det ut när chefredaktör Astolf Sönnergren anställde Hugo Ersson. Astolf hade anställt dussintals medarbetare under sina år i chefsrummet. Hugo skulle bli den sista, men det visste han inte.

Upplagan sjönk sakta men säkert. Om hushållstäckningen varit nästan hundra procent vid starten på trettioalet så närmade den sej nu hastigt femtio. Och av guldårens annonsflöden återstod inte mycket mer än en rännil. Ingen skymtade längre något ljus i tunneln.

Sex månader gick.

Så en regnig måndag i november lämnade vd Miriam Olsson in en konkursansökan till tingsrätten.

Det fanns ingen återvändo.

3

En av de första dagarna i januari kom samtalet.

Moa hade just kommit från badrummet när mobilen gav ljud ifrån sej. Utanför köksfönstret spelade några bleka solstrålar ned över Heleneborgsgatan. Det var tidig förmiddag och hon hade nyss kommit hem från sin morgontur runt Långholmen. Två varv. Nu hade hon duschat, sen skulle hon dricka en kopp svart kaffe och äta två mikrade croissanter som hon hämtat från frysen.

Men först mobilen.

– Ja, det är Moa Lönn.

En ljus lite släpig mansröst.

– Sasja här. Vill du höra nyheter?

– Mm, så klart.

– Det gäller Steneberg. Eller ST får vi väl börja säga nu, det blir för långt att upprepa hela tidningsnamnet.

– Okej Sasja, kom till saken.

Moa var glad att inte Sasja Maxon kunde se henne just nu eftersom hon kommit ur badrummet med bara en handduk virad om håret.

– Jo, fortsatte den ljusa rösten. Vi närmar oss sista rondan. För i eftermiddag träffar räddningsgruppen några representanter för Alfa Media.

– Och?

– För att diskutera om Alfa kan ta upp ST i koncernen.

– Ja, i så fall har vi ju inte mycket att sätta emot.

– Lugn nu. Jag har precis talat med Billy, fortsatte Sasja.

– Billy? Vem ...?

– Billy Jonsson, han är ordförande i Alfa och inget händer om inte han är med på noterna. Och det är han inte.

– Med på ...? Varför träffas dom då?
– Mest av artighet. Billy och hans vd Eva har känningar i Steneberg. Och så har Alfa ett tryckeri som bara ligger tio mil bort som dom gärna vill ha bättre beläggning på.

Moa drog efter andan. Det var svalt i köket. Hon började frysa och ville klä på sej. Hon sa:

– Hur känner du den där Billy?
– Har gjort ett par jobb åt Alfa. Konsultgrejer.
– Du nämnde nåt om sista rondan. Vad betyder det då?
– Att före kvällen kommer Eva från Alfa att berätta för Martin Olsson som leder den så kallade räddningsgruppen att det inte blir någon fortsättning på samtalen.

Och Sasja Maxon lät triumferande när han fortsatte:

– Och då, simsalabim, kommer jag med våra pengar och en bankgaranti. Så jag tror vi är hemma, Moa. Nästa vecka köper vi Stenebergs Tidning!

– Du menar ST, påpekade Moa.
– Visst. Och du blir chefredaktör igen!

Sedan tre månader hade Moa varit arbetsbefriad från Newskoncer-
nen, där hon ett och ett halvt år tidigare utsetts till vice verkställande
direktör. En av fem visserligen och inte den viktigaste.

Sen hade hon blivit visselblåsare.

Huruvida det som hände var tur eller otur kunde det finnas olika
uppfattningar om.

I SVT:s Uppdrag Granskning hade Moa vittnat mot sin högste
chef, News styrelseordförande, som under lång tid haft olagliga affärer
i några före detta sovjetstater som bisyssla. Samt lite för bra kontakter
med ligor som specialiserat sej på knark och utpressning i Sverige och
i de baltiska staterna.

Sedan tv-programmet sänts – och ordföranden tvingats till en
rejäl time out – hade Moa sparkats ut ur Newsledningen. Med två
årslöner som plåster på sårn.

Sasjas plan, som Moa efter en kort vända sagt okej till, gick ut på
att ta över i Steneberg. Tidningen som ingen med huvudet i behåll

borde kunna misslyckas med. Drygt trettio tusen invånare inom en begränsad och lätt överblickbar geografi. Ett levande näringsliv. Ingen konkurrent.

Nej, gör man bara på rätt sätt så kommer det att gå vägen, ansåg Sasja.

Men det hade den tidigare ägaren, mediejätten Korpen, tydligen inte lyckats med. Istället hade tidningen drivits mot konkursens brant.

Men Moa kunde inte annat än att hålla med Sasja. Det borde gå. Och lokaljournalistik visste hon det mesta om.

Nu var hennes fallskärmspengar en del av potten som Sasja var beredd att kasta in.

Moa hade inte behövt fundera särskilt länge. Något måste hon ju ta sej för. Hon kunde inte sitta och rulla tummarna medan åren gick och hennes kunskaper och erfarenheter hastigt föråldrades. Hon hade åtminstone tjugo yrkesverksamma år kvar och ville inte avstå från att tillbringa dem i det yrke hon lärt sej och som hon älskade.

Det hade förstås funnits alternativ. Pengarna som News köpte ut henne för hade kunnat räcka i flera år om hon snålade. Fem, kanske sex. Men sen? Marknaden för nästan femtioåriga medieföredettingar skulle antagligen inte ha blivit bättre. Särskilt inte för dem som till råga på allt var kvinnor.

Moa hade jobbat med radio, med riksnyheter på en stor morgontidning, med nyhetsmagasin och med lokaljournalistik. Hon var en kameleont ifråga om medier. Hon kunde vädra sej till vilka journalistiska grepp som passade.

Men lokaljournalistiken var hennes första kärlek. Då när hon var yngsta sommarvikarien på Nyheterna i den lilla staden vid havet.

En annan möjlighet hade förstås varit att gifta sej med Jeremy. De hade ändå varit ihop i fyra år nu så det hade inte varit konstigt med en äktenskaplig fortsättning. Och Jeremy tjänade bra som medie-konsult. Snålade hon med avgångspengarna från News skulle de kunna leva och ha det bra i många år till. Och något som drog in

en slant till hushållskassan skulle hon väl komma på. Om inte annat kunde hon bära Jeremys datorväska med alla presentationerna i powerpoint.

Men nej. Hon hade genast avvisat tanken. Aldrig att hon skulle sälja sin frihet att komma och gå som hon ville. Och med vem hon ville för den delen.

Förresten hade Jeremy nog inga giftasplaner längre. Om han nu nånsin haft det. Han hade ju redan ett äktenskap bakom sej. Med barn till och med. Och det hade havererat. Varför skulle han ge sej på samma sak igen?

Flytta ihop? Det var inget alternativ. Det var perfekt som det var nu. De träffades nästan bara från fredag kväll till söndag eftermiddag, och så hade det varit i flera år. Till ömsesidig belåtenhet.

Det skulle fungera även om Moa tillbringade sina vardagar i Steneberg. Hon kunde vara hemma på Heleneborgsgatan på två, tre timmar. Eller hos Jeremy i Henriksdalshamnen. Och hon skulle skaffa en sej en lya i den lilla stan, så han kunde komma dit över helgerna. De skulle kunna vandra längs havet.

Hon torkade håret med handduken och betraktade sin fyrtiofyra-åriga kropp i den höga hallspegeln. Hon flexade musklerna. Långholmenrundorna gjorde nog gott. För att inte tala om träningen på Linnea.

Men håret! Nu måste hon verkligen klippa sej.

4

Ryktena gick. Alfa Media backar ur. Och Alfa var väl den sista seriösa spekulanten på vad som fanns kvar av Stenebergs Tidning, efter vad man sa på stan.

Det var tidig förmiddag när Hugo Ersson fick tag i Martin Olsson, frontfigur i lokala räddningsgruppen.

– Vi har nu haft fem, sex möten med olika personer som varit intresserade, men de har dragit sig ur, hade Martin erkänt i telefon.

– Så sent som i fredags satt vi med representanter för en tidningsgrupp. Men inte heller det resulterade i någonting.

– Var det Alfa? sa Hugo.

– Det är ju hemliga överläggningar det här. Men jag kan väl inte förneka att dom du talar om har varit här och hört sej för, svarade räddningsgruppens ankare.

– Men, fortsatte han, vi ska ha ett möte med ännu en tänkbar intressent i morgon. Om det inte resulterar i någonting heller så kanske till och med jag börjar svikta. Då är det nog kört.

– Och vilka är det, undrade Hugo spämt.

– Det kan jag egentligen inte säga, och jag vet inte så mycket om dom. Maxon Media. Nybildad tror jag. Från Stockholm. Vi får väl se.

– Jag hör av mej, sa Hugo.

Han avslutade samtalet.

Men slog genast ett nytt telefonnummer. Fick svar, sa några ord och la på. Detta upprepades fyra gånger.

Terese Bergman satt redan med en kopp te och en ostfralla när Hugo kom till Cecils. Klockan var fem i tre. Terese brukade vara

tidig. Nu var Hugo också i god tid. Han gick till kondisdisken och köpte en stor latte och en kardemummabulle.

– Vad är det som händer? sa Terese när han återvände till deras vanliga bord vid fönstret med de färgade glasrutorna.

Han såg oro i hennes ljusa ögon.

– Vänta lite, jag ska säga vad jag vet. Men dom andra kommer strax.

Det stämde. Louise Ekensteen och Felicia Stam, en mörk och en ljus, anlände samtidigt arm i arm. De hann bara köpa sitt kaffe innan den femte också anslöt. Efraim Andersson beställde en smörgås med sallad och tonfisk och en stor cola.

– Det blev ingen lunch idag, sa han när han slog sej ned vid bordets kortända som var den sista lediga platsen.

Hugo drack lite av sin latte. Han visste att de andra förstulet betraktade honom. Med förväntan och med oro.

– Det kommer en ny möjlig köpare hit i morgon sa han.

Louise och Felicia satte ned kaffekopparna och spärrade upp ögonen.

– Företaget som gruppen ska träffa heter Maxon Media.

– Aldrig hört talas om, sa Louise.

– Nej, och det har ingen annan heller. För det är en nybildad historia, bara en månad sen Maxon registrerades hos Skatteverket. Så det finns inga bokslut eller nåt annat. Bara en skrivning om att verksamheten består i att ”förvärva, utveckla och driva lokala medier”.

Hugo markerade citattecknen med fingrar i luften.

– Så egentligen vet vi ingenting om vad det är för en gök, sa Terese.

– Jo, vänta ...

Hugo hade inte varit sysslös sedan samtalet med Martin Olsson i förmiddags. Han hade sökt och hittat tjugoen Maxon på nätet. Dock inte Maxon Media. Men det var kanske inte så konstigt om företaget var helt nytt. Eftersom Martin trott att det var från Stockholm som initiativet kom så kunde Hugo välja bort dem som

verkade tillhöra en stor familj i mellersta Norrland. Han hoppade också över alla som var över sextiofem och dem som var under trettio. Nu återstod bara fem namn och Hugo började ringa. Han fick napp på tredje försöket. Alexander Maxon utan titel, fyrtiotvå år i Hägersten.

”Ja, det är Sasja”, hade mannen svarat. Han hade en ljus röst och lät ivrig. När Hugo frågade hade han genast bekräftat att Maxon Media skulle titta närmare på Stenebergs Tidning. ”Mycket intressant liten tidning”, hade Alexander Maxon, eller om han nu hette Sasja, sagt.

– Nu ska jag försöka sammanfatta vad jag fick fram, sa Hugo.

Han tittade ned i kaffemuggen. Latten var nästan slut men kardedummabullen var bara halväten. Han avstod från att gå och fylla på av kaffet. Han sa:

– Alexander Maxon som verkar kallas för Sasja har jobbat med veckotidningar och magasin, däribland flera modetidningar som han varit redaktör för. Han är också entreprenör och konsult och har startat minst två företag inom reklam och media marketing. Hans deklarerade inkomst i fjol var niohundrausen kronor. Han har också en förmögenhet. Det är i aktier och skog men jag fick inte fram hur mycket det kan röra sej om.

Medan han talat verkade modet sjunka bland kamraterna runt bordet.

– Hur ska en sån kunna lyfta oss? suckade Terese.

– Han måste ha en väldig förmögenhet för att ge sej in i detta. Och om han nu har det, så frågar man sej varför han i hela fridens namn vill lägga sina pengar här, utbrast Louise.

– Tja, för att förvärva, driva och utveckla lokala medier som det står i bolagsordningen, sa Hugo.

– Men jag är inte optimistisk, la han till, reste sej och gick för att fylla på muggen med vanligt bryggkaffe från en jättestor pumptermos.

Det började bli sen eftermiddag och mycket folk hade strömmat till i Cecils salonger. Både högstadieeleverna som slutat för skoldagen och kvinnor som varit på shopping i gallerian på andra sidan torget. Det stod ”Sale” på deras kassar.

– Ja, gud ja. Det är ju rea, utbrast Felicia och såg ut som om hon genast ville vara någon annanstans.

Det började bli varmt och Hugo drog av sej ylletröjan sedan han kommit tillbaka till bordet. Louise hade hängt av sej jackan på stolsryggen och torkade sej med en servett i pannan.

– Jag fick en sak till när jag talade med Maxon, sa Hugo. Ett namn. Moa Lönn, som en möjlig redaktionell chef.

Terese suckade. Felicia suckade också.

– Säger mej ingenting, sa hon.

Men Efraim som varit tyst hela tiden satte sej upprätt vid bordsändan. Han stirrade på Hugo.

– Sa du Moa Lönn?

Hugo nickade.

– Vi hade henne på högskolan i tre veckor om lokaljournalistik. Hon är proffs. Vad hon inte vet om lokaltidningar är inte värt att veta.

Efraim tystnade och såg på de andra runt bordet. Så kom han på nåt mer.

– Men sen blev hon ju skjuten av nazister, sa han tonlöst.

Fyra par ögon stirrade på honom.

5

■ ■
Ännu en februarivecka gick mot sitt slut. Det hade snöat häftigt i Stockholm, men lika snabbt som snön lagt sej hade temperaturen stigit en bit över noll med blött snöglopp som resultat. Och dagen efter hade bjudit på flera minusgrader. Nu låg isbark i oregelbundna vågor över trottoarer och gångvägar, medan gatornas bruna modd stänkte från bilarna. Snöröjningen var som vanligt några dygn efter.

Men stockholmarna gav sej inte. Halkande och svärande tog de sej fram, trängdes i fuktvarma bussar och kvavt ylledoftande tunnelbanetåg, men nådde sina mål, visserligen försenade men det var ju de andra också.

På Kafferepet låg fuskpälsar och dunjackor slängda över stolarna, medan ytterplaggens ägare värmdes sej med kaffemuggar, ostfrallor och semlor. Det populära kaféet en trappa upp från Nils Ferlins Torg, mellan Klarabergsgatan och Klara kyrka, var som vanligt välbesökt och nästan alla platser upptagna.

Vid ett av fönstren med utsikt mot kyrkogården hade Moa och Sasja hittat ett ledigt bord. Moa hade en smörgås med salami och gurka på sin assiätt, Sasja en minisemla med blåbärsgrädde. Båda drack bryggkaffe med ett glas vatten vid sidan av.

Kvällen innan hade Moa fått Sasjas sms.

”Allt klart. ST i våra händer.”

De hade bestämt att ses. ”Kafferepet 10.00.”

– Hur gick det till? sa Moa.

– Jag köpte utgivningsbeviset för tjuugoåttatusen. Berättade om bankgarantin och lite om hur vi tänkte gå till väga. Och, ja, vad skulle Martin säga?

– Vem är Martin?

– En lokal pamp som vill rädda tidningen. Och han hade inga in-
vändningar. Eller, om han nu hade några så höll han inne med dom.
För det här var sista chansen. Fatta det Moa, vi är deras sista chans.

– Tack, jag är hedrad, sa Moa svalt.

Sasja hade lyft locket av minisemlan och stoppade det i munnen.
Han tuggade och svalde. Sen tog han ny sats:

– Vi måste bli överens om en plan, sa han.

– Ja, verkligen.

– Jag har tänkt lite. Utgivningen ...

– Jag har också tänkt. Det kan inte bli fråga om mer än två tid-
ningar i veckan.

– Papper?

– Papper och e-tidning. Och så löpande nyheter på webben resten
av tiden, sa Moa och tog en tugga av sin salamismörgås.

– Ja, instämde Sasja och nickade så häftigt att en slinga av det
långa rödbruna håret föll ned över ögonen. Han strök undan håret
och fortsatte:

– Sista året hade dom knappt elva miljoner i intäkter på tidnings-
rörelsen, och det var ett minus på arton procent jämfört med året
innan. Och då har ST ändå haft ett presstöd på fem miljoner. Men
förlusten var en halv miljon och det egna kapitalet var förbrukat.

– Så gick det som det gick, konstaterade Moa.

Sasja letade fram ett papper ur sin axelremsväska. En lista.

– Förutom utgivningsdagarna så måste vi ta ställning till det här.
Han pekade mot listan.

– Antal årsanställda, lokalerna, tryckerikontrakt, abonnemangs-
priser.

– Och hur du och jag ska jobba, fyllde Moa på.

– Visst. Var börjar vi?

– Lokalerna?

– Ja, det är enklast. Vi kan stanna kvar i tidningshuset vid Järn-
vägsgatan. Och dela med Sparbanken och Försäkringskassan. Det
kostar inte så mycket i månaden och det är inte gratis att flytta
heller.

– Då så. Tryckeriet då?
– Fram till nu är det Länsposten som har tryckt ST. Men går vi ned till tvådagarsutgivning kan det finnas nåt mindre tryckeri som passar.

– Kanske det. Men dom måste kunna trycka på kvällen. Sporten måste få med sena matcher i tidningen, påpekade Moa.

Sasja rynkade pannan.

– Räcker det inte med att dom finns på webben?

Moa skakade på huvudet.

– Lokal sport är en av de viktigaste anledningarna att hålla sej med lokaltidning. Så det ska vi vara rädda om, sa hon.

Sasja hade ätit blåbärsgrädden med sked. Nu tog han ett bitt av den lilla semlan.

– Abonnemang då? sa han. ST hade åttatusen abonnenter i runda slängar när den stängdes ned. Nu ska vi försöka få dom att komma tillbaka.

Moa nickade.

– Gratis, sa hon. Dom ska få den gratis i två månader.

– Jo, jag vet att det blir dyrt, fortsatte hon när hon såg Sasjas bekymrade min. Men vi måste få in abonnenter genast, så många som vi bara kan. Och vi måste ge dom en väldigt bra tidning den första tiden. Det blir tufft, men sen tar vi betalt. Och kanske vi kan ha stödprenumerationer.

– Hur då?

– Bjuda in folk, förklara det ekonomiska läget. Få dom att engagera sej i att behålla en lokaltidning. Jag är säker på att många vill att ST finns kvar. Och då kanske vi kan ge dom nåt i utbyte. Att vara med i läsarpaneler och få nåt slags inflytande. Ja ... jag har inte tänkt färdigt på det här.

– Okej. Men vad ska den kosta då? När vi väl börjar ta betalt, sa Sasja.

– Ja, vad säger du. Två dagar i brevlådan i stället för fem.

– Tvåhundra i månaden? Tvåhundrafemtio?

– Så nånting. Och det är verkligen inte mycket.

– Nej, inte om dom får nåt bra för pengarna.

Moa kastade en blick ut mot kyrkogården. Det hade börjat snöa igen. Hon kunde se några krumma figurer i grått mellan gravstenarna. Kanske knarkaffärer som gjordes upp. Eller trafficking. Trakten kring Klara kyrka var hemvist för många från samhällets skuggsidor.

– Det svåraste har vi sparat till sist, noterade Sasja.

– Jag vet. Personalen.

– Dom var tolv. Tre på ekonomi och sälj och nio på redaktionen.

Plus chefredaktören.

– Astolf Sönnergren. Men han har väl försvunnit för gott.

– Ja, det utgår vi i alla fall från, sa Sasja.

– Men, fortsatte han, det här har jag räknat på. Jag tänker mej två på säljsidan. Och så jag som håller ihop det.

– Som vd?

– Som vd tänker jag. Om du inte ...?

Moa skakade på huvudet. Hon upptäckte att hon hade halva salamimackan kvar och tog ett bett och tuggade långsamt under tystnad.

Sasja såg orolig ut.

– Redaktionen, sa han. Sex tjänster. Plus du själv förstås som chefredaktör.

– Och som redaktionschef och nyhetschef, glöm inte det. Men sex räcker inte. Sju.

– Det vet jag inte.

– Men jag vet. Sju.

– Jag tror inte pengarna ...

– Låt mej räkna på det.

Moa knackade bestämt med kaffemuggen i bordet.

Sasja nickade uppgivet. Räkna kunde hon ju få göra.

– Vi ska ha helgbemanning också. Och jag tänker ta varannan i början, sa Moa.

Det var tydligt att hon hade tänkt över saken.

– Och du tar varannan, la hon till.

Sasja hajade till.

– Varannan? Vad menar du?